

Hotărâre nr. 122/27.07.2026 privind modificarea Codului de etică și deontologie profesională

Având în vedere Hotărârea Consiliul de Administrație al Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca cu nr. 11915/20.07.2026,

Luând în considerare avizul favorabil al Comisiei pentru regulamente și probleme juridice, al Comisiei pentru resurse umane și al Comisiei pentru cercetare științifică,

În temeiul art. 15 alin. (3) din Legea Învățământului Superior nr. 199/2023,

Senatul Universității Babeș-Bolyai, reunit în ședința online la data de 27 iulie 2026, hotărăște:

Art. I. Se aprobă modificarea și completarea *Codului de etică și deontologie profesională*, după cum urmează:

1. Art. 1 alin. (1) și alin. (3) se modifică și vor avea următorul conținut:

(1) Codul de etică reflectă vocația etică a Universității Babeș-Bolyai ca instituție de prestigiu, multiculturală, angajată în dezvoltarea și practicarea valorilor naționale, europene și universale, a diversității și alterității. Codul de etică funcționează ca un ghid de dezvoltare a relațiilor etice în mediul profesional ce implică membrii comunității universitare (studenți, masteranzi, doctoranzi, cadre didactice și cercetători, personal didactic auxiliar, personal nedidactic). Din comunitatea universitară fac parte și persoane cărora li s-a conferit calitatea de membru al comunității universitare prin hotărâre a Senatului universitar. Totodată, Codul de etică reglementează modul în care trebuie să se desfășoare relațiile dintre membrii comunității universitare și colaboratorii externi și modul de raportare la comunitate în ansamblul ei.

(3) Codul de etică are la bază reglementările Legii învățământului superior nr. 199/2023, Hotărârii Guvernului nr. 305/2024 privind Codul-cadru de etică și deontologie universitară, Regulamentului-cadru din 30 septembrie 2024 privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară, aprobat prin Ordinul nr. 6.869 din 30 septembrie 2024, cu modificările ulterioare.

2. La F. Principiul integrității morale și profesionale alin. (8) după lit. d) se introduce lit. d¹) cu următorul conținut:

d¹) utilizarea etică a inteligenței artificiale (IIAGen) prin recunoașterea explicită a folosirii acestui instrument în publicațiile științifice, lucrările și proiectele

didactice și în lucrările de finalizare a studiilor atât de către cadre didactice, cercetători, cât și de către studenți, în concordanță cu Recomandările privind utilizarea inteligenței artificiale în scrierea academică adoptate prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 3961/25.03.2024;

3. La art. 3 după lit. 3) se introduc lit. f), g), h), i), j) și k) cu următorul conținut:

f) hărțuire – situația în care se manifestă un comportament nedorit, legat de sexul persoanei, de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenența la o categorie defavorizată (discriminată sau persecutată în prezent sau în trecut), vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu, având ca obiect sau ca efect lezarea demnității persoanei în cauză și crearea unui mediu de intimidare, ostil, degradant, umilitor sau jignitor. Acest mediu este creat, de regulă, printr-un comportament nedorit repetitiv. În acest sens este aplicabil *Ghidul pentru egalitatea de gen* al UBB adoptat prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 7251/27.05.2024 .

g) discriminare – orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, diagnostic HIV, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege. În acest sens este aplicabil *Ghidul pentru combaterea discriminării* al UBB adoptat prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 17395/21.11.2024.

h) gen – ansamblul format din rolurile, comportamentele, trăsăturile și activitățile pe care societatea le consideră potrivite pentru femei și, respectiv, pentru bărbați;

i) discriminarea de gen – orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de gen care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege. În acest sens este aplicabilă decizia Rectorului privind desemnarea ombudsmanului universitar drept persoană responsabilă cu gestionarea cazurilor pe criteriu de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă.

j) hărțuire sexuală – situația în care se manifestă un comportament nedorit, caracterizat prin lipsa consimțământului persoanei în cauză, cu conotație sexuală, exprimat fizic, verbal sau nonverbal, având ca obiect sau ca efect lezarea

demnității unei persoane și, în special, crearea unui mediu de intimidare, ostil, degradant, umilitor sau jignitor

k) conflictul de interese – situația în care persoana ce exercită o funcție la nivelul universității sau a oricărei structuri din cadrul acesteia (cadru didactic sau de cercetare, student, membru al personalului administrativ) are un interes personal care ar putea influența independența și imparțialitatea necesare pentru îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit statutului său, a actelor normative sau a reglementărilor universitare aplicabile.

4. La art. 6 lit. h) pct. 1) se modifică și va avea următorul conținut:

1) copierea unor texte sau pasaje, inclusiv prin traducere, indiferent de numărul și dimensiunea lor, ale unor opere ce aparțin unor autori la care nu se face directă referință;

5. Art. 19 lit. c) se modifică și va avea următorul conținut:

c) îngreunarea deliberată a accesului la informații publice privind activitatea de cercetare, împiedicarea deliberată sau sabotarea activității didactice sau de cercetare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării universitare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților didactice sau de cercetare;

6. Art. 20 lit. c) se modifică și va avea următorul conținut:

c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, pentru posturi didactice sau de cercetare ori la alte evaluări/concursuri din cadrul UBB;

7. Art. 24 alin. (2) lit. c) se modifică și va avea următorul conținut:

c) desfășurarea de activități de voluntariat în folosul comunității UBB pe o perioadă de maximum 60 de zile, cu acordul persoanei sancționate și în funcție de necesitățile din diferitele compartimente ale UBB;

8. La art. 26 alin. (1) se modifică și va avea următorul conținut:

(1) Comisia de etică a UBB este o structură independentă în raport cu orice structură sau persoană din cadrul UBB, numită pentru un mandat de 4 ani și funcționează în baza prevederilor Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu

modificările și completările ulterioare, a Hotărârii Guvernului nr. 305/2024 privind Codul-cadru de etică și deontologie universitară și Regulamentului-cadru din 30 septembrie 2024 privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară aprobat prin Ordinul nr. 6.869 din 30 septembrie 2024, cu modificările ulterioare. Încălcarea acestei independențe constituie încălcare a regimului juridic al răspunderii publice și este sancționată conform art. 174 din Legea nr. 199/2023.

9. Titlul Secțiunii a 2-a Atribuțiile comisiei de etică universitară se modifică și va avea următorul conținut:

Secțiunea a 2-a Atribuțiile Comisiei de Etică.

10. Art. 29 alin. (1) se modifică și va avea următorul conținut:

- (1) Atribuțiile Comisiei de Etică sunt prevăzute de art. 163 din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare:

...

11. Art. 31 se modifică și va avea următorul conținut:

- (1) Orice persoană poate sesiza Comisia de Etică a UBB cu privire la săvârșirea unei fapte ce poate constitui abatere de la etica și deontologia universitară. Sesizarea se face în scris sau online.
- (2) Orice persoană care depune o sesizare beneficiază de protecția avertizorului de integritate împotriva represaliilor asigurată de Legea nr. 361/2022.
- (3) Întreaga procedură de analiză și decizie la nivelul Comisiei se desfășoară în limba română.
- a) Cetățenii români aparținând minorităților naționale au dreptul să se exprime în limba maternă.
 - b) Cetățenii străini și apatrizii care nu înțeleg sau nu vorbesc limba română au dreptul de a lua cunoștință de toate actele și lucrările dosarului, de a vorbi în fața Comisiei și de a pune concluzii, prin traducător autorizat, dacă legea nu prevede altfel.
 - c) Cererile și actele procedurale se întocmesc numai în limba română.
 - d) Când una dintre părți sau dintre persoanele care urmează să fie audiate nu cunoaște limba română, Comisia va folosi un traducător autorizat. Dacă părțile sunt de acord, un membru al Comisiei care cunoaște limba respectivă poate face oficiul de traducător.

- e) În situația în care nu poate fi asigurată prezența unui traducător autorizat, se poate asigura traducerea de o persoană de încredere, cunoscătoare a limbii respective.
- f) În cazul în care una dintre persoanele audiate este mută, surdă sau surdo-mută ori, din orice altă cauză, nu se poate exprima, comunicarea cu ea se va face în scris, iar dacă nu poate citi sau scrie, se va folosi un interpret mimico-gestual pus la dispoziție de către Centrul pentru Studenții cu Dizabilități al UBB.

12. Art. 32 alin. (4) și alin. (6) se modifică și vor avea următorul conținut:

(4) Identitatea autorului sesizării se păstrează confidențială. Comisia ține un registru propriu de intrări și ieșiri gestionat de către secretarul Comisiei.

(6) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. a) și b) și alin. (2), sesizările anonime sau cele în care nu sunt menționate datele de identificare a persoanei care formulează sesizarea, care se referă la cazuri de hărțuire pe criteriu de sex ori de hărțuire morală, sunt analizate de Comisia de Etică.

13. Titlul Secțiunii a 4-a Organizarea și funcționarea Comisie de Etică universitară se modifică și va avea următorul conținut:

Secțiunea a 4-a Organizarea și funcționarea Comisiei de Etică

14. Art. 34 alin. (2) și alin. (3) se modifică și vor avea următorul conținut:

(2) La prima ședință a comisiei, după constituire, membrii aleg prin vot un președinte. Conducerea Comisiei este asigurată de un președinte și doi vicepreședinți aleși prin vot secret, cu majoritate simplă, dintre membrii Comisiei, în prima ședință de după constituirea acesteia. După alegere, numirea în funcție se face prin decizie a Rectorului. În cazul în care, în urma votului, nu este ales președintele sau oricare dintre cei doi vicepreședinți, alegerile se amână pentru ședința următoare, funcția neocupată urmând a fi asigurată, cu titlu interimar, de membrul cu vechimea cea mai mare în învățământ/ cercetare, prin decizie a Rectorului.

(3) Sesizările și reclamațiile anonime nu sunt luate în considerare, cu excepția celor prevăzute la art. 32 alin. (6), care vizează cazuri de hărțuire pe criteriu de sex, hărțuire morală sau orice alt comportament abuziv și care sunt analizate conform dispozițiilor speciale aplicabile. Acestea pot constitui însă baza pentru investigații sistemice, instituționale.

15. Art. 39 alin. (2) se modifică și va avea următorul conținut:

(2) Ședințele comisiei se pot înregistra, dacă există consimțământul tuturor participanților la ședință. Ședințele pot avea loc cu prezența fizică a tuturor membrilor, cu prezență online sau în format mixt (unii membrii prezenți fizic, alți membrii prezenți online), cu excepția membrilor care au formulat cerere de abținere sau care au fost excluși de la judecarea și analizarea sesizării din cauza unui conflict de interese conform art. 36 alin. (6).

Art. II. *Codul etic și deontologie profesională* cu modificările și completările aprobate prin prezenta hotărâre se va republica, dându-se textelor o nouă numerotare.

Președinte
Prof. univ. dr. Florin Streteanu

Secretar
Anca Ghingheli

Anexă la HS nr. 122/27.07.2026

Codul de etică și deontologie profesională

I. Obiective și scop

Art. 1.

(1) Codul de etică reflectă vocația etică a Universității Babeș-Bolyai ca instituție de prestigiu, multiculturală, angajată în dezvoltarea și practicarea valorilor naționale, europene și universale, a diversității și alterității. Codul de etică funcționează ca un ghid de dezvoltare a relațiilor etice în mediul profesional ce implică membrii comunității universitare (studenți, masteranzi, doctoranzi, cadre didactice și cercetători, personal didactic auxiliar, personal nedidactic). Din comunitatea universitară fac parte și persoane cărora li s-a conferit calitatea de membru al comunității universitare prin hotărâre a Senatului universitar. Totodată, Codul de etică reglementează modul în care trebuie să se desfășoare relațiile dintre membrii comunității universitare și colaboratorii externi și modul de raportare la comunitate în ansamblul ei.

(2) Prezentul Cod are drept scop ghidarea și reglementarea conduitei tuturor membrilor comunității universitare în interiorul Universității Babeș-Bolyai și în relația cu aceasta. Codul de etică al Universității Babeș-Bolyai este un instrument de modelare a comunității universitare în spiritul unor principii și valori în sensul prevenirii încălcării normelor eticii universitare. Codul de etică și deontologie profesională este un reper de evaluare a moralității acțiunilor membrilor comunității universitare, furnizând principii pe baza cărora se pot stabili modele de comportament, de coeziune și de valorizare a potențialului comunității universitare.

(3) Codul de etică are la bază reglementările Legii învățământului superior nr. 199/2023, Hotărârii Guvernului nr. 305/2024 privind Codul-cadru de etică și deontologie universitară, Regulamentului-cadru din 30 septembrie 2024 privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară, aprobat prin Ordinul nr. 6.869 din 30 septembrie 2024, cu modificările ulterioare.

(4) Dispozițiile prezentului Cod nu trebuie interpretate în sensul restrângerii unor drepturi conferite expres prin lege sau prin contractul colectiv de muncă.

(5) Responsabilitatea și obligativitatea respectării normelor de etică și deontologie universitară revin membrilor comunității universitare din cadrul Universității Babeș-Bolyai, în contextul răspunderii publice a instituțiilor de învățământ. Codul este obligatoriu pentru categoriile de personal prevăzute în Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, precum și pentru alte persoane care au avut sau au

calitatea de membri ai comunității academice după data intrării în vigoare a legii antementionate.

II. Principii generale

Art.2

Principiile aplicabile eticii și deontologiei universitare sunt:

A. Principiul libertății academice

(1) Conform art. 266 punctul 41 din Anexa la Legea învățământului superior nr. 199/2023, libertatea academică este libertatea personalului academic și a studenților de a se angaja în cercetare, predare, învățare și comunicare în și cu societatea, fără interferențe sau teama de represalii.

(2) În UBB este asigurată libertatea academică. Aceasta implică dreptul tuturor membrilor comunității universitare de a se exprima liber, atât în mediul universitar, cât și în afara acestuia, în raport cu activitatea didactică, de cercetare sau de creație intelectuală, precum și cu orice alte activități vizând instituția de învățământ superior, conform legii. În aceeași măsură, libertatea academică înseamnă libertatea de a învăța, predă și cerceta, fiecare dintre acestea presupunând libertatea de a gândi, de a pune sub semnul întrebării și de a împărtăși idei, în interiorul și în afara instituției de învățământ superior. Studenților le este asigurat dreptul la liberă alegere a programelor de studii și disciplinelor, în conformitate cu normele legale în vigoare și cu planurile de învățământ.

(3) Libertatea academică presupune dreptul oricărui membru al comunității universitare de a-și exprima deschis opiniile științifice și profesionale în cadrul cursurilor, seminarelor, conferințelor, dezbaterilor, dar și al lucrărilor elaborate și susținute sau publicate.

(4) Libertatea cercetării constituie o premisă pentru atingerea scopului activității de cercetare, de extindere a frontierelor cunoașterii științifice în beneficiul umanității. Libertatea cercetării se întemeiază pe libertatea de gândire și exprimare, implicând totodată dreptul cercetătorului de a identifica și alege metodele de rezolvare a problemelor în acord cu principiile și practicile de etică recunoscute. Limitele libertății cercetării sunt date de limitele libertăților fundamentale pe care se întemeiază, dar și de specificul activității (inclusiv supraveghere/ghidare/management), ori de constrângeri operaționale (nivelul resurselor bugetare, infrastructura etc.) compatibile cu principiile și practicile etice recunoscute.

(5) Orice membru al comunității universitare își poate exprima opiniile, în mod liber, în interiorul sau în exteriorul Universității, fără a putea fi cenzurat, în limitele prevăzute de prezentul cod. Este încurajată abordarea critică, parteneriatul intelectual și cooperarea, indiferent de opiniile politice sau convingerile religioase. Este încurajată utilizarea

responsabilă a libertății academice pentru evitarea diseminării de informații false sau manipulative.

(6) Libertatea academică implică, în același timp, respectul libertății academice a altuia în toate componentele sale.

(7) Nu se înscriu în cadrul libertății academice și nu își găsesc locul în spațiul universitar: a) propaganda cu caracter politic desfășurată în interiorul sau în legătură cu acțiuni ale Universității sau utilizând infrastructura acesteia; b) prozelitismul religios; c) promovarea unor doctrine sau idei cu caracter extremist, rasist sau xenofob; d) defăimarea Universității de către membrii comunității universitare; e) atacurile personale sau afirmațiile defăimătoare la adresa altor membri ai comunității universitare.

B. Principiul răspunderii publice

Principiul răspunderii publice se referă la obligativitatea instituției de a fi transparentă și a răspunde față de societate, față de studenți și de toate părțile interesate, și este definit în art.12 din Legea nr. 199/2023.

C. Principiul echității

Dreptatea și echitatea sunt valori pe care Universitatea noastră le promovează în rândul membrilor săi și în raport cu aceștia prin respingerea fermă a oricăror forme de discriminare sau de exploatare, indiferent că acestea se practică în mod direct sau capătă forme subtile de manifestare.

D. Principiul nediscriminării și egalității de șanse

Constituie încălcări ale principiului echității, nediscriminării și egalității de șanse: discriminarea sau tratarea inegală a membrilor comunității universitare, bazată explicit ori implicit pe criterii extraprofesionale precum rasa, sexul, etnia, religia, apartenența la grupuri minoritare, convingerile politice, orientările și preferințele personale etc. Acestea sunt interzise deoarece aduc atingeri grave drepturilor privind egalitatea de șanse. Totodată, aceste criterii extraprofesionale nu pot fi folosite în comunitatea universitară pentru a provoca discriminări inverse.

Universitatea promovează politici de șanse egale pentru toate categoriile de personal, atât la recrutare, cât și în toate etapele carierei fără, însă, ca acestea să prevaleze asupra criteriilor de calitate și competență.

E. Principiul transparenței

Universitatea asigură transparența activităților și a deciziilor, inclusiv a proceselor de luare a acestora, a tuturor categoriilor de informații ce privesc membrii comunității universitare, potențialii candidați, absolvenții, instituțiile cu care colaborează și publicul larg.

Studentii au dreptul de acces liber și gratuit la informații ce privesc propriul parcurs educațional și serviciile oferite de UBB, inclusiv informații cu privire la programă și cadrele didactice, precum și la viața comunității academice din care fac parte.

F. Principiul integrității morale și profesionale

(1) Universitatea se obligă să cultive un mediu propice pentru competență și competitivitate. Profesionalismul este o valoare etică centrală. Universitatea Babeș-Bolyai susține dezvoltarea de programe academice la standarde înalte, capabile să conducă la evoluția cunoașterii, la formarea specialiștilor de vârf și creșterea prestigiului în cercetare.

(2) Universitatea se obligă să susțină și să recompenseze excelența științifică, profesională, pedagogică, managerială și administrativă, solidaritatea colegială și loialitatea competițională, recunoaște și recompensează profesionalismul cadrelor didactice și cercetătorilor care sunt dăruți profesiei și domeniului în care își desfășoară activitatea, asumându-și totodată datoria morală de a contribui în mod esențial la o cât mai bună pregătire a studenților.

(3) Fiecare membru al comunității universitare își asumă, la nivelul său, răspunderea pentru calitatea procesului educațional. Orice cadru didactic trebuie să stăpânească în detaliu disciplina pe care o predă, asigurându-se că întregul conținut al cursului este actualizat, reprezentativ și adecvat nivelului la care se situează disciplina în planul de învățământ.

(4) Dezacordurile de natură științifică între cadrele didactice din Universitate nu trebuie să afecteze pregătirea și rezultatele studenților.

(5) Orice cadru didactic trebuie să acorde o atenție deosebită pregătirii și susținerii cursurilor la orele prevăzute, elaborării, pregătirii sau asigurării materialului didactic necesar studenților pentru curs, seminar sau laborator, ținerii orelor de consultații prevăzute, urmării și îndrumării activității de redactare de lucrări (proiecte, lucrări de licență sau disertație) de către studenți, notării și comunicării rezultatelor în termenul prevăzut.

(6) Sub aspect pedagogic, competența presupune alegerea celor mai adecvate modalități de tratare a fiecărei teme din cadrul programei, comunicarea obiectivelor cursului, alegerea unor modalități de examinare în concordanță cu aceste obiective. Este, de asemenea, importantă adaptarea stilului de predare la nevoile și nivelul cursului, precum și la specificul grupului de studenți. În planul activității de cercetare competența presupune obligația cercetătorului de a se asigura că activitatea sa este relevantă pentru societate și că nu dublează cercetările realizate anterior, în altă parte. Prin excepție, reluarea unei cercetări anterioare este acceptată dacă poate conduce la rezultate noi. Dacă un aspect al activității de cercetare este delegat, cercetătorii trebuie să se asigure că persoana căreia îi este atribuit are competența să îl realizeze.

(7) Constituie încălcări ale principiului integrității morale și profesionale: a) încredințarea de cursuri, seminare sau lucrări de laborator spre a fi susținute de către persoane care nu dețin nivelul de cunoștințe adecvat; b) consacrarea unei părți importante din timpul alocat cursului sau seminarului unor discuții fără legătură cu tematica acestuia; c) interpretarea intenționat eronată a rezultatelor unei cercetări în vederea fundamentării unei teorii pe care cel în cauză o susține; d) raportarea negativă la colegi și la rezultatele lor în cadrul propriilor activități de predare; e) obligarea studenților de a-și însuși exclusiv punctul de vedere al cadrului didactic sau refuzul de a lua în discuție, pe bază de argumente, alte puncte de vedere exprimate în aceeași chestiune; f) abordarea de către cadrul didactic în cadrul unui curs fundamental doar a unei părți din materie, respectiv doar a aspectelor care îl interesează personal; g) alegerea unor modalități de examinare în dezacord cu obiectivele cursului.

(8) Universitatea aplica principiul „toleranței zero” față de fenomenul plagiatului. În activitatea de cercetare științifică, integritatea presupune: a) acceptarea și menționarea ca autori ai unei opere doar a persoanelor care au participat efectiv la elaborarea ei; b) în activitatea de cercetare, evitarea plagiatului de orice tip și respectarea drepturilor de proprietate intelectuală, inclusiv cele decurgând din proprietatea comună a datelor în cazul cercetărilor realizate în colaborare cu un supraveghetor sau cu alți cercetători. Validarea unor descoperiri noi pe baza reluării unor cercetări/experimente anterioare este admisibilă, cu condiția ca datele să fie confirmate și citate explicit; c) indicarea sursei din care a fost preluată o idee, o expresie, un rezultat al unei cercetări anterioare, indiferent dacă acestea au fost sau nu publicate. Această regulă privește și elementele preluate din lucrări de orice natură ale studenților sau doctoranzilor și utilizate ulterior de un cadru didactic în propriile cercetări; d) recunoașterea explicită a contribuției oricărei persoane care a participat în mod real la o activitate de cercetare. În situația în care contribuția a constat doar într-o activitate de supervizare sau consiliere, nu este necesară o recunoaștere formală a contribuției. În aceste cazuri însă se recomandă includerea unei formule de mulțumire; d¹) utilizarea etică a inteligenței artificiale (IIAGen) prin recunoașterea explicită a folosirii acestui instrument în publicațiile științifice, lucrările și proiectele didactice și în lucrările de finalizare a studiilor atât de către cadre didactice, cercetători, cât și de către studenți, în concordanță cu Recomandările privind utilizarea inteligenței artificiale în scrierea academică adoptate prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 3961/25.03.2024; e) crearea de către universitate a condițiilor necesare pentru ca toate categoriile de cercetători să se poată bucura de beneficiile rezultate din exploatarea (dacă există) rezultatelor activității lor de cercetare-dezvoltare, în conformitate cu dispozițiile legale, în special prin protecția corespunzătoare a drepturilor de proprietate intelectuală; f) respectarea destinației fondurilor alocate unui proiect de cercetare. Sursele de finanțare care au stat la baza unei cercetări vor fi menționate în publicațiile în care s-au materializat rezultatele cercetării; g) respectarea principiilor unui management financiar corect, transparent și eficient și cooperarea cu organismele de audit autorizate să verifice

activitatea, indiferent dacă acestea au fost desemnate de către angajatori/sponsori sau de către comisii de etică; h) respectarea normelor speciale de etică referitoare la cercetarea efectuată pe subiecți umani sau prin experimente desfășurate cu ajutorul animalelor și a oricăror altor elemente ce țin de etica cercetării; i) activitatea de cercetare trebuie să se desfășoare în spiritul și cu respectarea eticii ecologice și biologice.

(9) În activitatea administrativă, integritatea presupune: a) desfășurarea corectă a tuturor procedurilor de selecție, alegere sau numire a personalului care asumă responsabilități de ordin administrativ. Este interzisă primirea, acceptarea, cererea, darea sau oferirea de bani, bunuri sau orice alte foloase ori favoruri în schimbul sprijinirii ocupării unei poziții administrative; b) îndeplinirea cu bună credință și în folosul Universității a oricărei responsabilități administrative. Utilizarea unei poziții administrative în scopul obținerii de foloase personale de orice natură constituie o încălcare a obligației de integritate; c) în momentul transferului unei responsabilități administrative, fostul titular pune la dispoziția noului titular toate instrumentele, informațiile și elementele, aduse la zi, necesare preluării de îndată a acestei responsabilități; d) furnizarea de informații corecte către conducerea Universității și către toate structurile îndreptățite să le ceară; e) atunci când, din orice motiv, o persoană nu mai poate să își îndeplinească în mod corespunzător atribuțiile administrative încredințate, ea are obligația de a aduce acest lucru la cunoștința superiorilor.

În sfera relațiilor cadru didactic – student constituie încălcări ale obligației de integritate: a) pretinderea sau acceptarea de favoruri de orice natură, inclusiv sexuală; b) pretinderea sau acceptarea de cadouri sau alte foloase materiale; c) împrumutul de bani între cadrul didactic și studenți; d) prestarea de către cadrul didactic a unor activități remunerate în favoarea studentului, a soțului/ soției acestuia ori a unei rude până la gradul III; e) prestarea de către student a unor activități remunerate sau neremunerate în favoarea cadrului didactic, a soțului/soției acestuia ori a unei rude până la gradul III; f) obținerea de liberalități din partea studentului sau a rudelor acestuia până la gradul III inclusiv.

G. Principiul dreptului la apărare

În procedurile de etică universitară, este garantat dreptul de apărare a celui acuzat de săvârșirea unei abateri etice.

H. Principiul independenței față de orice influență morală, științifică, religioasă, politică, economică sau de altă natură în activitatea didactică sau științifică

Procedurile de etică universitară sunt derulate independent de orice ingerințe ideologice, politice sau religioase, conform autonomiei universitare garantate de Constituție și conform art. 4 lit. p) din Legea învățământului superior nr. 199/2023.

I. Principiul respectării drepturilor și libertăților membrilor comunității universitare

Procedurile de etică universitară sunt derulate pe baza principiului respectării drepturilor și libertăților membrilor comunității universitare.

UBB implementează politici de prevenire și sancționare a discriminării (conform Ghidului pentru combaterea discriminării, modificat și republicat prin Hotărârea Consiliului de administrație al UBB nr. 17395/21.11.2024), a inegalității de gen (conform Hotărârii Consiliului de Administrație al Universității Babeș-Bolyai nr. 7251/27.05.2024 privind modificarea Ghidului pentru egalitatea de gen, forma republicată), a xenofobiei, a radicalizării și a discursului instigator la ură (conform Codului de conduită pentru prevenția și sancționarea xenofobiei, radicalizării și discursului instigator la ură, aprobat prin Ordinul Ministrului educației nr. 4043/2024).

J. Principiul responsabilității morale, sociale și profesionale

(1) Răspunderea pentru respectarea dispozițiilor prezentului Cod revine fiecărui membru al comunității universitare.

(2) Statutul de membru al comunității universitare impune fiecărui membru asumarea răspunderii pentru acțiunile sau omisiunile sale.

(3) Încălcarea dispozițiilor prezentului Cod atrage răspunderea etică în condițiile Legii nr. 199/2023.

(4) Membrii comunității universitare răspund în fața angajatorilor lor, a sponsorilor sau a altor instituții publice ori private implicate în derularea, susținerea sau monitorizarea activității de cercetare.

(5) Membrilor comunității universitare le revine și o răspundere morală în fața societății pentru respectarea principiilor de etică și pentru utilizarea eficientă a fondurilor publice, acolo unde este cazul.

K. Principiul garantării identității culturale a tuturor membrilor comunității academice și a dialogului intercultural

În contextul eticii universitare, UBB recunoaște și respectă diversitatea culturală a tuturor membrilor comunității academice, promovând un climat de acceptare și apreciere a diferențelor culturale, promovarea unui dialog deschis între membri din culturi diferite. Etica în cercetare ar implica, printre altele, respectarea și integrarea diversității culturale în subiectele de studiu, metodologiile utilizate și în modul în care rezultatele sunt comunicate. UBB protejează drepturile studenților și asigură confidențialitatea acestora în cadrul procedurilor de etică universitară, având în vedere diversele norme culturale asociate cu identitatea și experiențele personale.

L. Principiul imparțialității și al obiectivității

Principiul imparțialității și al obiectivității în contextul eticii universitare se referă la necesitatea ca activitățile academice—de la predare și evaluare la cercetare și decizii administrative—să fie realizate fără prejudecăți sau influențe externe. Acest principiu se află la baza unui mediu educațional care susține echitatea, transparența și integritatea.

Iată câteva aspecte esențiale ale acestui principiu:

(1) *Evaluare corectă*: Cadrele didactice trebuie să evalueze studenții pe baza performanțelor lor reale, fără a se lăsa influențate de preferințe personale, de rasă, gen, etnie, sau alte caracteristici. Acest lucru asigură șanse egale de succes pentru toți studenții.

(2) *Decizii administrative*: În procesul de luare a deciziilor, UBB trebuie să acționeze într-un mod transparent și echitabil, evitând favoritismele sau discriminarea în ceea ce privește angajarea și promovarea membrilor comunității academice, precum și alocarea resurselor materiale și financiare.

(3) *Cercetare etică*: Obiectivitatea este esențială în cercetare, unde rezultatele ar trebui să fie raportate cu precizie și fără distorsionări datorate intereselor personale sau externe. Aceasta presupune, de asemenea, utilizarea argumentelor și a dovezilor solide în formularea concluziilor.

(4) *Respectarea diversității perspectivelor*: Încadrarea diversității de opinii și perspective în dezbateri academice este fundamentală. Imparțialitatea presupune că toate punctele de vedere sunt ascultate și tratate cu respect, chiar dacă nu sunt acceptate.

(5) *Protecția drepturilor membrilor comunității UBB*: UBB protejează drepturile comunității UBB și se asigură că toți membrii beneficiază de un tratament egal, fără discriminare. Mecanismele de plângere și soluționare a conflictelor trebuie să fie transparente și corecte.

(6) *Formarea eticii profesionale*: Membrii comunității universitare trebuie să fie educați în privința importanței eticii universitare, inclusiv a imparțialității și obiectivității, ca parte a formării lor profesionale.

M. Principiul promovării interesului superior al beneficiarului direct

Conform art. 266 – Anexa, punctul 10 din Legea nr. 199/2023, beneficiarii direcți ai educației și formării profesionale sunt studenții, precum și orice alte categorii de persoane adulte cuprinse într-o formă de educație și formare profesională. Beneficiarii indirecti ai educației și formării profesionale sunt familiile beneficiarilor direcți, angajatorii, comunitatea locală și, într-un sens larg, întreaga societate. Prin codul etic și procedurile derulate în baza acestuia, UBB are în vedere întotdeauna cu prioritate interesul superior al beneficiarilor direcți.

N. Principiul colegialității și al loialității

Activitatea în comunitatea universitară presupune colaborarea dintre membrii acesteia, în spirit de colegialitate și respect reciproc. Colegialitatea implică:

- a) curtoazie și respect datorate fiecărui membru al comunității universitare. Încălcarea acestei obligații de către o persoană nu conferă în nici un caz dreptul celui lezat de a adopta o conduită similară;
- b) obligația de asistență între membrii comunității universitare, materializată în suplinirea colegială, acordarea de sprijin în activitatea didactică și administrativă, cooperarea cu bună credință în cadrul proiectelor ce implică participarea mai multor persoane; membrii comunității universitare nu vor abuza de suplinirea colegială; aceasta nu se solicită în formă continuată, ci doar ocazional/exceptional, în situații întemeiate în mod obiectiv;
- c) respectarea mutuală a diferențelor de ordin lingvistic, religios, social între membrii comunității universitare;
- d) înțelegere, respect și sprijin pentru persoanele cu nevoi speciale;
- e) obligația de confidențialitate în privința datelor și informațiilor transmise de un membru al comunității universitare unui alt membru, cu titlu privat. În privința situației școlare a unui student, obligația de confidențialitate operează în limitele stabilite prin hotărâre a Senatului, în condițiile Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Constituie încălcări ale principiului colegialității:

- a) discriminarea, hărțuirea de gen, etnică sau sub orice altă formă (inclusiv psihică, conform HG 970/2023), folosirea violenței fizice sau psihice, limbajul ofensator, comportament cu conotație sexuală inadecvat la locul de muncă ori abuzul de autoritate la adresa unui membru al comunității universitare, indiferent de poziția ocupată de acesta în cadrul Universității (student, cadru didactic sau de cercetare, membru al conducerii Universității, membru al personalului administrativ);
- b) promovarea sau tolerarea unor comportamente dintre cele descrise în acest articol de către conducerile facultăților, departamentelor sau compartimentelor administrative;
- c) discreditația în mod injust a ideilor, ipotezelor sau rezultatelor cercetărilor unui coleg, fără a ține cont de exigențele presupuse de dezbaterile academice și de principiile argumentării critice nuanțate;
- d) formularea în fața studenților a unor comentarii lipsite de curtoazie la adresa pregătirii profesionale a unui coleg;
- e) formularea în fața studenților a unor comentarii cu privire la ținuta morală sau a unor aspecte ce țin de viața privată a unui coleg;
- f) sfătuirea studenților să nu urmeze un curs al unui coleg;
- g) formularea repetată de plângeri sau sesizări vădit neîntemeiate la adresa unui coleg;

h) utilizarea și dezvăluirea în activitatea didactică sau de cercetare a informațiilor transmise cu titlu confidențial de un alt coleg (date personale, experiențe trăite etc.);

i) nerespectarea confidențialității privind situația școlară, socială, medicală a oricărui student.

În privința examinării studenților, colegialitatea presupune o informare prealabilă și detaliată a acestora cu privire la obiectivele și cerințele cursului, la modalitățile și perioadele de evaluare, conform statutului studentului din UBB.

Loialitatea față de Universitate presupune obligația fiecărui membru al comunității universitare de a acționa în interesul Universității, de a susține obiectivele, strategiile și politicile acesteia, în scopul realizării misiunii și creșterii competitivității ei.

Universitatea Babeș-Bolyai apreciază în mod deosebit atașamentul și fidelitatea celor care își construiesc cariera academică în serviciul ei, fără a descuraja participarea la viața publică sau implicarea în alte activități decât cele presupuse de calitatea de membru al comunității universitare.

Constituie încălcări ale obligației de loialitate:

a) desfășurarea de acțiuni menite să ducă la pierderea unor drepturi patrimoniale sau nepatrimoniale dobândite în mod legal de către Universitate;

b) desfășurarea, în alte universități sau instituții, a unor activități didactice sau de cercetare care le concurează pe cele organizate de către Universitate;

c) sfătuirea studenților să abandoneze cursurile Universității în favoarea unei alte instituții de învățământ;

d) angajarea în afara Universității a unor activități care afectează în mod semnificativ timpul consacrat obligațiilor didactice, de cercetare sau administrative în Universitate ale persoanei în cauză;

e) desfășurarea de acțiuni menite să discrediteze Universitatea sau să afecteze imaginea și prestigiul acesteia.

III. Norme de etică și deontologie universitară

Secțiunea 1 Dispoziții generale

Art. 3

În sensul prezentului cod, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) coautor al unei publicații – orice persoană nominalizată în lista de autori a unei publicații științifice;

- b) confecționarea de rezultate sau date – raportarea de rezultate sau date fictive, care nu sunt rezultatul real al unei activități de cercetare-dezvoltare;
- c) falsificarea de rezultate sau date – raportarea selectivă sau respingerea datelor ori a rezultatelor nedorite, manipularea reprezentărilor sau a ilustrațiilor, alterarea aparatului experimental ori numeric pentru a obține datele dorite, fără a raporta alterările efectuate, în scopul denaturării adevărului științific;
- d) plagiatul – prezentarea drept creație sau contribuție științifică pretins personală într-o operă scrisă (curs sau tratat universitar, monografie, comentariu, articol etc.) , inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, teorii, rezultate sau metode științifice preluate din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale;
- e) autoplagiul – republicarea unor părți substanțiale din propriile publicații anterioare, inclusiv traduceri, fără a indica în mod corespunzător sau a cita originalul.
- f) hărțuire – situația în care se manifestă un comportament nedorit, legat de sexul persoanei, de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, gen, orientare sexuală, apartenența la o categorie defavorizată (discriminată sau persecutată în prezent sau în trecut), vârstă, handicap, statut de refugiat ori azilant sau orice alt criteriu, având ca obiect sau ca efect lezarea demnității persoanei în cauză și crearea unui mediu de intimidare, ostil, degradant, umilitor sau jignitor. Acest mediu este creat, de regulă, printr-un comportament nedorit repetitiv. În acest sens este aplicabil *Ghidul pentru egalitatea de gen* al UBB adoptat prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 7251/27.05.2024 .
- g) discriminare – orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, diagnostic HIV, apartenență la o categorie defavorizată sau orice alt criteriu care are ca efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege. În acest sens este aplicabil *Ghidul pentru combaterea discriminării* al UBB adoptat prin Hotărârea Consiliului de Administrație nr. 17395/21.11.2024.
- h) gen – ansamblul format din rolurile, comportamentele, trăsăturile și activitățile pe care societatea le consideră potrivite pentru femei și, respectiv, pentru bărbați;
- i) discriminarea de gen – orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de gen care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege. În acest sens este aplicabilă decizia Rectorului privind desemnarea

ombudsmanului universitar drept persoană responsabilă cu gestionarea cazurilor pe criteriu de sex, precum și a hărțuirii morale la locul de muncă.

j) hărțuire sexuală – situația în care se manifestă un comportament nedorit, caracterizat prin lipsa consimțământului persoanei în cauză, cu conotație sexuală, exprimat fizic, verbal sau nonverbal, având ca obiect sau ca efect lezarea demnității unei persoane și, în special, crearea unui mediu de intimidare, ostil, degradant, umilitor sau jignitor

k) conflictul de interese – situația în care persoana ce exercită o funcție la nivelul universității sau a oricărei structuri din cadrul acesteia (cadru didactic sau de cercetare, student, membru al personalului administrativ) are un interes personal care ar putea influența independența și imparțialitatea necesare pentru îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit statutului său, a actelor normative sau a reglementărilor universitare aplicabile.

Art. 4

Normele prevăzute de prezentul cod sunt obligatorii pentru comunitatea universitară a UBB, precum și pentru alte persoane care au avut sau au calitatea de membru al comunității academice a UBB.

Art. 5

Normele de etică și deontologie universitară includ:

- a) norme de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară;
- b) norme de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică;
- c) norme de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere;
- d) norme de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane;
- e) norme de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți;
- f) norme de etică și deontologie specifice principiilor canonice și dogmatice ale cultului respectiv, care nu contravin normelor prevăzute la lit. a)-e).
- g) norme de etică și deontologie în activitatea administrativă universitară;

Secțiunea a 2-a Norme de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară

Art. 6

În activitatea didactică și de cercetare universitară, normele de etică și deontologie obligă personalul didactic și de cercetare:

- a) să raporteze rezultate sau date reale ale unei activități de cercetare-dezvoltare proprii;
- b) să raporteze date experimentale, date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive ca rezultat al activității proprii;
- c) să se abțină de la orice activitate care îngreunează, împiedică sau sabotează activitatea didactică sau de cercetare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării universitare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților didactice sau de cercetare;
- d) să respecte regimul juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților și să dezvăluie situațiile de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;
- e) să respecte confidențialitatea în evaluare;
- f) să se abțină de la orice faptă de discriminare, în cadrul evaluărilor, pe criteriile prevăzute la art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- g) să fie obiectiv în derularea procedurilor de evaluare. În activitatea didactică, evaluarea și notarea performanțelor și realizărilor academice ale beneficiarilor direcți trebuie să respecte politicile de notare ale instituției de învățământ superior și criteriile de notare prestabilite;
- h) să nu plagieze, existând obligația de a indica toate sursele bibliografice utilizate;

Constituie încălcări ale proprietății intelectuale și ale drepturilor de autor reproducerea completă sau parțială a unor pasaje de dimensiuni mai lungi sau mai restrânse, a unor contribuții intelectuale fără a se recurge la o atribuire adecvată a acestora prin specificarea unor elemente relevante precum cele referitoare la autor, operă sau alte elemente de identificare și de atribuire etc. Plagiarea prin eludarea atribuirii corespunzătoare reprezintă o abatere gravă de la deontologia universitară. Comisia de etică poate proceda la consultarea cu specialiști din țară sau din străinătate din domeniul de specialitate sau din domeniile înrudite în care se încadrează lucrarea respectivă.

Din punct de vedere etic, proprietatea intelectuală și drepturile de autor sunt încălcate, iar autorul acestor încălcări devine culpabil din punct de vedere moral atunci când recurge la:

- 1) copierea unor texte sau pasaje, inclusiv prin traducere, indiferent de numărul și dimensiunea lor, ale unor opere ce aparțin unor autori la care nu se face directă referință;

2) preluarea unor idei, argumente, date, rezultate fără a face referință la autorul de la care au fost preluate;

3) însușirea creațiilor intelectuale ale altor autori și prezentarea lor drept rezultate proprii, fără menționarea explicită a surselor acestor contribuții, fără a preciza că paternitatea acelor contribuții nu îi aparține.

Chiar în situația în care un autor aduce o importantă contribuție personală, originală, într-o anumită operă sau lucrare, dacă sunt incluse și elemente plagiate, elemente ce nu respectă principiile atribuirii, autorul respectiv a încălcat regulile etice privind proprietatea intelectuală.

În cazul studenților, constatarea unor atitudini frauduloase la examene, în realizarea de referate, lucrări sau proiecte va fi făcută de către cadrele didactice prezente la examen sau cadrele didactice și cercetătorii responsabili cu coordonarea activității studenților, care vor lua măsurile prevăzute în regulamentele interne ale UBB sau ale facultății respective.

i) să respecte prevederile și procedurile legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezentul cod și în codurile de etică și deontologie universitară;

j) să pună în aplicare sancțiunile stabilite de comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau, după caz, de CNEMU;

k) să respecte specificul dogmatic și canonic al cultului fondator, în cazul învățământului confesional;

l) să respecte legislația în vigoare referitoare la cercetarea efectuată pe subiecți umani sau prin experimente desfășurate cu ajutorul animalelor și prin oricare alte elemente ce țin de etica cercetării;

m) să menționeze în rezultatele cercetării toate persoanele care și-au dat acordul și au fost implicate în activitatea de elaborare a cercetării sau creației intelectuale, acestea urmând să beneficieze de toate drepturile care decurg din aceasta.

Secțiunea a 3-a Norme de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică

Art. 7

În activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, normele de etică și deontologie obligă toți membrii comunității academice la:

a) obținerea acordului unei persoane pentru includerea în lista de autori a unei publicații științifice;

b) publicarea sau diseminarea unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate cu obținerea acordului tuturor autorilor;

c) scrierea de informații corecte și reale în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, respectiv în dosarele de candidatură pentru posturi didactice sau de cercetare;

d) acceptarea și menționarea în rezultatul cercetării ca autori doar a persoanelor care au participat efectiv la elaborarea acestuia, precum și menționarea tuturor persoanelor implicate, după obținerea acordului acestora, în activitatea de elaborare a cercetării.

Secțiunea a 4-a Norme de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere și administrative

Art. 8

(1) În exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere, normele de etică și deontologie obligă la:

- a) respectarea regimului juridic al răspunderii publice;
- b) abținerea invocării funcției în vederea obținerii calității de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;
- c) interzicerea folosirii autorității pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;
- d) interzicerea folosirii autorității pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;
- e) interzicerea obstrucționării activității comisiei de etică universitară sau a unei comisii de analiză în cursul cercetării unor abateri de la etica și deontologia universitară;
- f) respectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în prezentul cod și în codurile de etică și deontologie universitară;
- g) punerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de comisiile de etică universitară, de CNATDCU sau, după caz, de CNEMU.

(2) În exercitarea de către personalul administrativ al UBB a atribuțiilor proprii, normele de etică și deontologie obligă la:

- a) respectarea principiilor definite la art. 2, aplicabile în funcție de specificul activității administrative;

- b) obiectivitatea în selecția, alegerea sau numirea personalului care asumă responsabilități de ordin administrativ;
- c) îndeplinirea cu bună credință și în folosul Universității a oricărei responsabilități administrative;
- d) colegialitatea în exercitarea atribuțiilor – sprijinul reciproc, comunicarea corectă, respectuoasă, informarea reciprocă;
- e) respectarea ierarhiei administrative în condițiile legii;
- f) informarea corectă a conducerii UBB, precum și a colegilor.

Art. 9

Normele de etică și deontologie referitoare la respectarea ființei și demnității umane obligă membrii comunității academice la:

- a) respectarea dreptului la educație al beneficiarilor direcți;
- b) respectarea drepturilor tuturor membrilor comunității academice;
- c) abținerea de la agresiuni verbale, fizice și tratamente umilitoare atât la adresa beneficiarilor direcți ai educației, cât și a celorlalți membri ai comunității academice;
- d) interzicerea solicitării, acceptării sau colectării unor sume de bani ori cadouri sau prestarea anumitor servicii în vederea obținerii de tratament preferențial sau alte avantaje;
- e) respectarea demnității beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și a prestigiului profesiei;
- f) recunoașterea profesiei, a responsabilității și a încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere;
- g) interzicerea oricărei forme de exploatare, hărțuire de orice fel sau discriminare pe motive politice, de rasă, religie, sex, orientare sexuală, origine națională, statut marital, handicap și/sau condiție medicală, vârstă, cetățenie sau alte motive arbitrare sau personale;
- h) respect, onestitate, integritate, solidaritate, cooperare, cinste și corectitudine, toleranță, sprijin reciproc, confidențialitate, competiție loială și relații colegiale.

Secțiunea a 5-a Norme de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți

Art.10

În exercitarea calității de studenți, studenți-doctoranzi, cercetători postdoctoranzi sau cursanți, normele de etică și deontologie îi obligă la:

- a) respectarea drepturilor de autor ale altor persoane în lucrările elaborate;

b) elaborarea și susținerea de lucrări originale de evaluare la nivel de disciplină și lucrări originale de finalizare a studiilor;

c) respectarea normelor generale de etică și deontologie ale comunității universitare.

Secțiunea a 6-a Conflictul de interese

Art.11

Există un conflict de interese atunci când interesele personale ale unui membru al comunității universitare (cadru didactic sau de cercetare, student, membru al personalului administrativ) intră în conflict cu obligațiile decurgând din statutul său ori sunt de natură să afecteze independența și imparțialitatea necesară îndeplinirii acestor obligații.

Art. 12

(1) În conformitate cu art. 170 din Legea nr. 199/2023 și cu art. 20 din H.G. nr. 305/2024, reprezintă conflict de interese următoarele situații:

a) ocuparea concomitentă de funcții de către persoanele care se află în relație de soți (inclusiv persoane care au stabilit relații similare aceloră dintre soți), afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv, în situația în care unul se află față de celălalt într-o poziție directă de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională la orice nivel în cadrul UBB;

b) participarea în calitate de membru în comisii de doctorat, comisii de evaluare sau comisii de concurs, în situația în care decizia vizează persoanele de la lit. a);

c) participarea în cadrul aceleiași comisii, constituită conform legii, a persoanelor de la lit. a);

d) participarea unei persoane care are calitatea de membru în comisii ale Ministerului Educației la analizarea unei situații care are legătură cu instituția din care face parte ca membru al comunității academice.

(2) În cazul existenței unui conflict de interese, cadrul didactic sau de cercetare este obligat să înceteze realizarea oricărei activități prevăzute la alin. (1) lit. a)-c) și să îl informeze de îndată pe șeful ierarhic căruia îi este subordonat direct. Acesta este obligat să ia măsurile care se impun pentru exercitarea cu imparțialitate a activităților specifice, în termen de cel mult 3 zile de la data luării la cunoștință.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2), la propunerea șefului ierarhic căruia îi este subordonat direct cadrul didactic sau de cercetare în cauză, se desemnează altă persoană, care are aceeași pregătire și nivel de experiență.

(4) În cazul existenței unui conflict de interese prevăzut la alin. (1) lit. d), persoana în cauză este obligată să se abțină în a lua parte la luarea deciziilor comisiei privind speța vizată de conflictul de interese.

Art. 13

Examinarea sau evaluarea de către un cadru didactic a unei persoane care îi este soț/soție, rudă până la gradul al III-lea ori cu care cel ce decide are o relație de afecțiune sau o relație contractuală cu excepția relațiilor contractuale de cercetare academică este de natură să creeze o impresie de favoritism în rândul celorlalți studenți și constituie conflict de interese. Pentru evitarea acestei situații se impune formularea de către cadrul didactic în cauză a unei declarații de abținere: a) atunci când există alte cadre didactice de aceeași specialitate, examinarea studentului se face de către un alt cadru didactic, numit de către directorul de departament sau decan, după caz; b) în cazul în care nu este posibilă înlocuirea, se va numi un alt cadru didactic, având o specialitate cât mai apropiată, pentru a-l asista pe titularul disciplinei la examinarea studentului respectiv.

Art. 14

În afara situațiilor menționate în articolele precedente, există un conflict de interese atunci când:

- a) o persoană decide acordarea unui premiu sau a unei distincții în favoarea unei persoane care îi este soț/soție, rudă până la gradul al III-lea ori cu care cel ce decide are o relație de afecțiune sau o relație contractuală, cu excepția relațiilor contractuale de cercetare academică;
- b) este scos la concurs un post în perspectiva ocupării acestuia de către o persoană aflată în relația prevăzută la lit. a) cu directorul sau un membru al consiliului departamentului ori compartimentului la care este arondat postul;
- c) o persoană deține mai multe funcții în cadrul Universității, iar interesele pe care trebuie să le apere în considerarea fiecărei funcții nu converg;
- d) o persoană din Universitate angajează sau participă la angajarea contractuală a unității pe care o conduce în favoarea unei firme aparținând în tot sau în parte unei persoane cu care se află într-o relație dintre cele menționate la lit. a);
- e) un student este angajat sau inclus într-un program de tip internship la o firmă sau altă organizație aparținând cadrului didactic examinator sau unei persoane dintre cele arătate la lit. a) sau la care aceasta ocupă o funcție de conducere executivă.

Art. 15

În orice situație de conflict de interese, persoana în cauză are obligația de a încunoștința, de preferință în scris, pe superiorul ierarhic cu privire la existența conflictului de interese și a se abține de la implicarea în luarea oricărei decizii în care ar avea sau ar putea crea aparența că are un interes personal.

Secțiunea a 7-a Incompatibilități

Art. 16

Incompatibilitatea este reprezentată de următoarele situații:

a) o persoană deține sau exercită în cumul funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament sau director de unitate de cercetare-dezvoltare, proiectare sau microproducție, director de filială/extensie universitară sau funcția de președinte al senatului universitar și o funcție de conducere prevăzută la art. 131 alin. (2) din Legea nr. 199/2023 („Funcțiile de conducere sunt următoarele: a) rectorul, prorectorii, directorul general administrativ, directorul general adjunct administrativ, la nivelul instituției de învățământ superior; b) decanul, prodecanii, la nivelul facultății; c) directorul de departament, la nivelul departamentului; d) director al CSUD, funcție asimilată cu cea de prorector; e) directorul de filială la nivelul filialei instituției de învățământ superior, funcție asimilată cu cea de prorector; f) directorul de extensie universitară, la nivelul extensiei universitare, funcție asimilată cu cea de director de departament; g) directorul școlii doctorale, funcție asimilată cu cea de director de departament”);

b) o persoană deține sau exercită una dintre funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de director de departament sau director de filială/extensie universitară și este numită sau aleasă în funcția de ministru, secretar de stat, primar, viceprimar, președinte al consiliului județean;

c) ordonatorul de credite al UBB deține sau exercită, în paralel, o altă funcție în calitate de ordonator de credite al unei instituții publice centrale sau locale;

d) o persoană deține în cumul calitatea de membru în consiliul de administrație al UBB și calitatea de asociat sau acționar la o societate comercială înființată de UBB în condițiile prevăzute la art. 16 alin. (1) din Legea nr. 199/2023 („Instituțiile de învățământ superior pot înființa, singure sau prin asociere, după caz, societăți comerciale, fundații, asociații, unități de învățământ preuniversitar, consorții pentru învățământ dual, spitale universitare, farmacii universitare, unități medicale ambulatorii, inclusiv stomatologice, și cabinete de specialitate, inclusiv stomatologice, cu aprobarea senatului universitar, conform prevederilor legale (...));

e) o persoană care cumulează statutul de student reprezentant (licență sau masterat) în structurile de conducere ale facultății sau Universității (Consiliul Facultății, Senat, Consiliul de Administrație), în Comisia de etică sau în Comisia de Asigurare și Evaluare a Calității, cu cea de angajat al Universității.

Art. 17

(1) Persoanele aflate în situație de incompatibilitate au la dispoziție 15 zile pentru eliminarea situației de incompatibilitate, inclusiv prin suspendarea din una dintre funcții.

(2) În ipoteza în care situația de incompatibilitate persistă mai mult de 15 zile, orice persoană poate sesiza organul/organele competent(e) în vederea luarea măsurilor administrative de încetare a situației de incompatibilitate.

Art. 18

(1) În sensul art. 16 lit. a) din prezentul cod, funcțiile din cadrul UBB aflate într-o poziție directă de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională se află în relație de incompatibilitate și nu pot fi ocupate concomitent de către soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv, după cum urmează:

a) președintele Senatului universității cu rectorul, prorectorii, directorul Consiliului pentru studiile universitare de doctorat, decanii, prodecanii, directorul general administrativ, directorul general administrativ adjunct, membrii consiliului de administrație, directorii de departamente, conducătorii școlilor doctorale, conducătorii unităților instituției de învățământ superior, conducătorii structurilor permanente sau temporare aflate în subordinea directă a președintelui Senatului universității și, acolo unde există, conducătorii liniilor/secțiilor de studiu în limbi ale minorităților naționale;

b) rectorul cu prorectorii, directorul Consiliului pentru studiile universitare de doctorat, decanii, prodecanii, directorul general administrativ, directorul general administrativ adjunct, membrii consiliului de administrație, directorii de departamente, conducătorii școlilor doctorale, conducătorii unităților instituției de învățământ superior și, acolo unde există, conducătorii liniilor/secțiilor de studiu în limbi ale minorităților naționale;

c) prorectorul și directorul Consiliului pentru studiile universitare de doctorat cu decanii, prodecanii, directorul general administrativ, directorul general administrativ adjunct, membrii consiliului de administrație, directorii de departamente, conducătorii școlilor doctorale, conducătorii unităților aflate în subordonarea prorectorului sau directorului respectiv și, acolo unde există, conducătorii liniilor/ secțiilor de studiu în limbi ale minorităților naționale subordonate prorectorului sau directorului respectiv;

d) membrii consiliului de administrație cu decanii, prodecanii, directorul general administrativ, directorul general administrativ adjunct, directorii de departamente, conducătorii școlilor doctorale, conducătorii unităților instituției de învățământ superior și, acolo unde există, conducătorii liniilor/ secțiilor de studiu în limbi ale minorităților naționale;

e) directorul general administrativ și directorul general administrativ adjunct cu decanii, prodecanii, cu persoanele cu funcții de conducere în cadrul departamentului/ serviciilor tehnico-administrative și cu personalul aflat în subordine;

f) decanul cu prodecanul facultății respective, directorii de departamente din cadrul facultății respective, conducătorii școlilor doctorale subordonate facultății respective, conducătorii

unităților subordonate facultății respective și, acolo unde există, conducătorii liniilor/ secțiilor de studiu în limbi ale minorităților naționale din cadrul facultății respective;

g) prodecanul cu directorii de departamente din cadrul facultății respective, conducătorii școlilor doctorale subordonate facultății respective, conducătorii unităților subordonate facultății respective și, acolo unde există, conducătorii liniilor/ secțiilor de studiu în limbi ale minorităților naționale din cadrul facultății respective;

h) directorul de departament cu conducătorii unităților subordonate departamentului respectiv și, acolo unde există, conducătorii liniilor/ secțiilor de studiu în limbi ale minorităților naționale din cadrul departamentului respectiv;

i) conducătorul școlii doctorale cu conducătorii unităților subordonate școlii doctorale respective;

j) conducătorul de doctorat cu studenții-doctoranzi conduși de acesta.

(2) Orice persoană se află în incompatibilitate cu calitatea de membru într-o comisie de evaluare, de contestație, de concurs sau de promovare având ca obiect evaluarea activității profesionale și/sau științifice a unui angajat al instituției de învățământ superior cu care se află în relație de soți, afini și rude până la gradul al III-lea inclusiv. Prezența ca membru în următoarele structuri colective de conducere nu generează incompatibilități în sensul acestui cod:

a) senatul universitar;

b) consiliul facultății;

c) consiliul departamentului;

d) consiliul pentru studiile universitare de doctorat;

e) consiliul școlii doctorale.

(3) În cadrul unui departament, se află în relație de incompatibilitate și nu pot fi ocupate concomitent de persoane care se află unul/una față de celălalt/cealaltă într-o poziție de conducere, control, autoritate sau evaluare instituțională directă la orice nivel, funcțiile didactice de profesor, conferențiar, lector/șef de lucrări, asistent care desfășoară activități didactice aferente aceleiași discipline sau unități didactice (curs) din planul de învățământ al unui program de studii universitare sau al unui program postuniversitar, respectiv cursuri, seminare/lucrări de laborator asociate disciplinelor din planul de învățământ gestionat de același departament.

IV. Răspunderea pentru nerespectarea normelor de etică și deontologie universitară

Secțiunea 1 Abateri de la normele de etică și deontologie universitară

Art. 19

Abaterile de la normele de etică și deontologie în activitatea didactică și de cercetare universitară, prevăzute la art.6, sunt următoarele:

- a) confecționarea de rezultate sau date și prezentarea lor ca date experimentale, ca date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori ca date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- b) falsificarea de date experimentale, de date obținute prin calcule sau simulări numerice pe calculator ori de date sau rezultate obținute prin calcule analitice ori raționamente deductive;
- c) îngreunarea deliberată a accesului la informații publice privind activitatea de cercetare, împiedicarea deliberată sau sabotarea activității didactice sau de cercetare a altor persoane, inclusiv prin blocarea nejustificată a accesului la spațiile destinate cercetării universitare, prin avarierea, distrugerea ori manipularea aparaturii experimentale, a echipamentului, a documentelor, a programelor de calculator, a datelor în format electronic, a substanțelor organice sau anorganice ori a materiei vii necesare altor persoane pentru derularea, realizarea sau finalizarea activităților didactice sau de cercetare;
- d) încălcarea regimului juridic al conflictului de interese și al incompatibilităților și nedezvăluirea situațiilor de conflicte de interese sau incompatibilități în activitatea de evaluare;
- e) nerespectarea confidențialității în evaluare;
- f) discriminarea, în cadrul evaluărilor, pe criterii prevăzute la art. 2 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- g) fraudarea evaluării;
- h) plagiatul;
- i) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară, prevăzute în prezentul Cod, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de comisia de etică universitară, de CNATDCU sau, după caz, de CNEMU;
- j) nerespectarea specificului dogmatic și canonic al cultului fondator, în cazul învățământului confesional;
- k) afectarea integrității procesului de evaluare prin nerespectarea metodelor de evaluare prevăzute în fișa disciplinei, a reglementărilor interne ce vizează evaluarea studenților,

precum și prin examinarea de către un cadru didactic a unei persoane care îi este soț/soție, rudă până la gradul al III-lea fără anunțarea prealabilă a conducerii facultății în vederea identificării și aplicării/implementării unor posibile soluții care să garanteze integritatea evaluării;

e) orientarea activității de cercetare a studenților, masteranzilor, doctoranzilor în scopul obținerii unui avantaj personal de către îndrumător.

Art. 20

Abaterile de la normele de etică și deontologie în activitatea de comunicare, publicare, diseminare și popularizare științifică, prevăzute la art. 7 sunt următoarele:

a) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unei persoane fără acordul acesteia; omisiunea recunoașterii, fie prin menționare ca autor al unei opere, fie prin indicarea sursei, a contribuției unor terți la elaborarea unei opere; obligarea autorilor unei opere de a menționa ca autori și persoane care nu au participat la elaborarea acesteia; menționarea ca autori ai unei lucrări a unor persoane care nu au contribuit semnificativ la elaborarea acesteia;

b) publicarea sau diseminarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate;

c) introducerea de informații false în solicitările de granturi sau de finanțare, în dosarele de candidatură pentru abilitare, pentru posturi didactice sau de cercetare ori la alte evaluări/concursuri din cadrul UBB;

d) neindicarea tuturor surselor utilizate;

e) omiterea menționării unor persoane implicate în activitatea de elaborare a cercetării sau creației, acestea neputând să beneficieze de toate drepturile care decurg din aceasta;

f) omiterea menționării surselor de finanțare a proiectelor de cercetare în cazul tuturor rezultatelor din cadrul acelor proiecte.

Art. 21

Abaterile de la normele de etică și deontologie în exercitarea atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere prevăzute la art.8 includ:

a) încălcarea regimului juridic al răspunderii publice;

b) utilizarea abuzivă a funcției pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine;

c) abuzul de autoritate pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale din proiectele de cercetare-dezvoltare conduse ori coordonate de persoane din subordine;

- d) abuzul de autoritate pentru a obține calitatea de autor sau coautor al publicațiilor persoanelor din subordine ori pentru a obține salarizare, remunerare sau alte beneficii materiale pentru soți, afini ori rude până la gradul al III-lea inclusiv;
- e) obstrucționarea activității comisiei de etică universitară sau a unei comisii de analiză în cursul cercetării unor abateri de la etica și deontologia universitară;
- f) nerespectarea prevederilor și procedurilor legale care privesc etica și deontologia universitară prevăzute în lege și în prezentul Cod, inclusiv nepunerea în aplicare a sancțiunilor stabilite de comisia de etică universitară, de CNATDCU sau, după caz, de CNEMU.

Art. 22

Abaterile de la normele de etică și deontologie privind respectarea ființei și demnității umane, prevăzute la art. 9, sunt următoarele:

- a) abaterile care lezează ocrotirea drepturilor beneficiarilor direcți ai dreptului la educație;
- b) abaterile care știrbesc demnitatea beneficiarilor direcți ai dreptului la educație și prestigiul profesiei;
- c) abaterile care lezează recunoașterea profesiei, a responsabilității și a încrederii conferite de societate, precum și a obligațiilor interne ce derivă din această încredere.

Art. 23

Abaterile de la normele de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți sunt următoarele:

- a) abaterile de la normele de etică și deontologie aplicabile studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor postdoctoranzi sau altor categorii de cursanți prevăzute la art. 10;
- b) afectarea integrității procesului de evaluare prin utilizarea de către persoanele evaluate a unor materiale folosite în procesul de evaluare care nu au fost elaborate de acestea sau utilizarea aceluiași materiale de către acestea pentru evaluări diferite, precum și prin nedivulgarea unei relații de rudenie până la gradul al III-lea inclusiv cu cadrul didactic evaluator.

Secțiunea a 2-a Sancțiuni pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară

Art. 24

(1) Tipurile de sancțiuni aplicabile personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, inclusiv cu funcție de conducere, pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară, sunt:

- a) avertismentul scris;

- b) retragerea și/sau corectarea tuturor lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de etică și deontologie universitară;
- c) destituirea din funcția de conducere;
- d) interzicerea, pentru o perioadă determinată, a accesului la finanțare din fonduri publice competitive;
- e) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp între un an și 5 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții superioare ori a unei funcții de conducere sau ca membru în comisii de concurs;
- f) destituirea din funcția didactică sau de cercetare.

(2) Tipurile de sancțiuni prevăzute pentru încălcarea normelor de etică și deontologie universitară, aplicabile în funcție de gravitatea încălcării, studenților, studenților-doctoranzi, cercetătorilor post doctoranzi sau altor categorii de cursanți, sunt:

- a) avertismentul scris;
- b) anularea rezultatelor evaluărilor;
- c) desfășurarea de activități de voluntariat în folosul comunității UBB pe o perioadă de maximum 60 de zile, cu acordul persoanei sancționate și în funcție de necesitățile din diferitele compartimente ale UBB;
- d) suspendarea bursei pe o perioadă de 30-90 de zile;
- e) reducerea bursei cu până la 50 % pentru o perioadă de 30-90 zile;
- f) interzicerea cazării în căminele studențești aparținând Universității pe o perioadă determinată, de la un semestru la 3 ani, sau nedeterminată;
- g) suspendarea dreptului de a susține examenul în aceeași sesiune la disciplina unde s-a constatat o abatere de la normele de etică;
- h) retragerea și/sau corectarea lucrărilor publicate prin încălcarea normelor de etică și deontologie universitară;
- i) excluderea din proiecte/grant-uri de cercetare;
- j) exmatricularea, cu sau fără posibilitate de reînmatriculare.

V. Comisia de Etică a UBB

Secțiunea 1 Rol și numire

Art. 25

Supravegherea aplicării dispozițiilor prezentului cod este de competența Comisiei de etică a Universității Babeș-Bolyai (UBB). Comisia de etică, constituită în scopul prevenirii și eliminării faptelor care pot genera elemente sau practici lipsite de etică, analizează sesizările cu privire la săvârșirea faptelor ce pot constitui abateri de la etica și deontologia universitară.

Art. 26

(1) Comisia de etică a UBB este o structură independentă în raport cu orice structură sau persoană din cadrul UBB, numită pentru un mandat de 4 ani și funcționează în baza prevederilor Legii învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare, a Hotărârii Guvernului nr. 305/2024 privind Codul-cadru de etică și deontologie universitară și Regulamentului-cadru din 30 septembrie 2024 privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară aprobat prin Ordinul nr. 6.869 din 30 septembrie 2024, cu modificările ulterioare. Încălcarea acestei independențe constituie încălcare a regimului juridic al răspunderii publice și este sancționată conform art. 174 din Legea nr. 199/2023.

(2) Comisia își elaborează regulamentul de organizare și funcționare propriu, respectiv propriile proceduri de lucru, care se aprobă prin hotărârea senatului universitar.

Art. 27

(1) Rectorul UBB aprobă prin decizie componența comisiei în baza propunerii consiliului de administrație și a avizului dat de senatul universitar. Membrii comisiei sunt persoane cu prestigiu profesional.

(2) Numărul membrilor comisiei se decide ținând cont doar de faptul că din numărul stabilit maximum 75% sunt cadre didactice și de cercetare și minimum 25% sunt studenți.

(3) Din comisia de etică universitară nu pot face parte persoane care:

a) dețin funcția de rector, președinte al senatului, prorector, decan, prodecan, director general administrativ, director general adjunct administrativ, director de departament, director de filială, director de extensie și nici de director de unitate de cercetare-dezvoltare, de proiectare sau de microproducție în UBB;

b) au încălcat normele de etică și deontologie universitară.

(4) În cazul în care o persoană validată în comisia de etică se află în situația prevăzută la alin. (3) lit. a), aceasta are la dispoziție 15 zile lucrătoare în care să iasă din situația de incompatibilitate.

Art. 28

(1) Pentru a formula propunerea privind componența comisiei, consiliul de administrație al UBB informează public comunitatea universitară, iar persoanele interesate să ocupe o poziție în această comisie se pot adresa, în scris, rectorului UBB.

(2) Reprezentanții studenților din comisie sunt aleși de către studenții care fac parte din senatul UBB. Studenții au cel puțin un reprezentant în comisie. Orice student al Universității Babeș-Bolyai care nu a fost sancționat pentru abateri etice poate candida pentru poziția de student reprezentant în cadrul Comisiei de etică.

(3) Membrii comisiei care comit fapte incompatibile cu calitatea pe care o au (de exemplu se constată săvârșirea unei abateri etice, indiferent de aplicarea unei sancțiuni legale) sunt înlocuiți respectând procedura parcursă la numirea acestora.

(4) În situația în care unul dintre membri este revocat sau se retrage din cadrul comisiei, va fi numit un alt membru în termen de 15 zile conform prevederilor alin. (1).

(5) Prin decizia prevăzută la art. 27 alin. (1) se nominalizează și un secretar al fiecărei comisii, care nu face parte dintre membrii acesteia și care ține evidența documentelor comisiei, asigură comunicarea dintre comisie și persoanele implicate în problemele sesizate comisiei și redactează procesele-verbale ale ședințelor de lucru ale comisiei. Secretarul comisiei nu are drept de vot.

Secțiunea a 2-a Atribuțiile Comisiei de Etică

Art. 29

(1) Atribuțiile Comisiei de Etică ~~universitară~~ sunt prevăzute de art. 163 din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare:

- a) urmărește, respectarea codului de etică și deontologie universitară;
- b) asigură ducerea la îndeplinire a ordinelor ministrului educației pentru respectarea cadrului legal în domeniul eticii și deontologiei universitare;
- c) analizează și soluționează abaterile de la normele de etică și deontologie universitară pe baza sesizărilor sau prin autosesizare;
- d) contribuie la elaborarea Codului de etică și deontologie universitară prin propuneri adresate senatului universitar pentru adoptare și includere în carta universitară;
- e) realizează un raport anual referitor la situația respectării normelor de etică și deontologie universitară, care se prezintă rectorului și senatului universitar și constituie un document public;
- f) realizează activități de prevenire cu privire la încălcarea normelor de etică și deontologie universitară;

- g) monitorizează desfășurarea cursurilor de etică și integritate academică;
- h) propune spre adoptare senatului universitar regulamentul de organizare și funcționare a comisiei de etică;
- i) colaborează cu comisiile consultative de la nivel național;
- j) alte atribuții prevăzute de lege sau stabilite conform cartei universitare.

(2) La începutul anului universitar comisia de etică universitară informează studenții cu privire la rolul și prevederile legale incidente eticii și deontologiei universitare.

Art. 30

(1) Comisia verifică încălcările normelor de etică și deontologie universitară prevăzute de prevederile legale în vigoare și de regulamentele proprii ale UBB.

(2) Comisia notifică de urgență conducerea instituției de învățământ superior cu privire la sesizările care fac obiectul legii penale și pun la dispoziția acesteia toate informațiile pe care le dețin cu privire la sesizările respective.

(3) Pentru a analiza și soluționa abaterile de la normele de etică și deontologie universitară, Comisia de Etică are dreptul de a se autosesiza.

Secțiunea a 3-a Sesizarea comisiei

Art. 31

(1) Orice persoană poate sesiza Comisia de Etică a UBB cu privire la săvârșirea unei fapte ce poate constitui abatere de la etica și deontologia universitară. Sesizarea se face în scris sau online.

(2) Orice persoană care depune o sesizare beneficiază de protecția avertizorului de integritate împotriva represaliilor asigurată de Legea nr. 361/2022.

(3) Întreaga procedură de analiză și decizie la nivelul Comisiei se desfășoară în limba română.

- a) Cetățenii români aparținând minorităților naționale au dreptul să se exprime în limba maternă.
- b) Cetățenii străini și apatrizii care nu înțeleg sau nu vorbesc limba română au dreptul de a lua cunoștință de toate actele și lucrările dosarului, de a vorbi în fața Comisiei și de a pune concluzii, prin traducător autorizat, dacă legea nu prevede altfel.
- c) Cererile și actele procedurale se întocmesc numai în limba română.
- d) Când una dintre părți sau dintre persoanele care urmează să fie audiate nu cunoaște limba română, Comisia va folosi un traducător autorizat. Dacă părțile sunt de acord, un membru al Comisiei care cunoaște limba respectivă poate face oficiul de traducător.
- e) În situația în care nu poate fi asigurată prezența unui traducător autorizat, se poate asigura traducerea de o persoană de încredere, cunoscătoare a limbii respective.

- f) În cazul în care una dintre persoanele audiate este mută, surdă sau surdo-mută ori, din orice altă cauză, nu se poate exprima, comunicarea cu ea se va face în scris, iar dacă nu poate citi sau scrie, se va folosi un interpret mimico-gestual pus la dispoziție de către Centrul pentru Studenții cu Dizabilități al UBB.

Art. 32

(1) Pentru a fi admisibile, sesizările privind încălcarea normelor de etică și deontologie universitară trebuie să conțină în mod cumulativ următoarele:

- a) semnătura persoanei care formulează sesizarea; în cazul sesizării online, semnătura olografă nu este necesară;
- b) datele de identificare a persoanei care formulează sesizarea: numele și prenumele persoanei fizice sau denumirea persoanei juridice, adresa acesteia, precum și, după caz, adresa de corespondență, care poate fi și o adresă de poștă electronică;
- c) o motivare argumentată privind nerespectarea normelor de etică și deontologie profesională, cu exemple concrete și cu indicarea considerentelor justificative și a surselor de documentare.

(2) Toate sesizările primite de comisie sunt înregistrate, indiferent dacă acestea sunt admisibile sau inadmisibile. Numărul de înregistrare al sesizării se comunică petenților, la adresa de contact menționată.

(3) Sesizările care nu îndeplinesc criteriile de admisibilitate sunt respinse motivat ca inadmisibile de către comisie și comunicate în termen de 5 zile lucrătoare la adresa indicată în sesizare. Persoana care nu a depus o sesizare admisibilă are dreptul de a relua demersul cu respectarea prevederilor legale.

(4) Identitatea autorului sesizării se păstrează confidențială. Comisia ține un registru propriu de intrări și ieșiri gestionat de către secretarul Comisiei.

(5) Identitatea autorului unei sesizări va fi cunoscută exclusiv membrilor comisiei de etică, cu excepția cazului când identitatea autorului sesizării este absolut necesară pentru exercitarea dreptului de apărare. Membrii comunității academice care au cunoștință de identitatea autorului sesizării au obligația de a păstra confidențialitatea identității autorului atât pe durata procedurilor de etica, cât și ulterior. Nerespectarea prevederilor referitoare la păstrarea confidențialității identității autorului sesizării constituie abatere disciplinară.

(6) Prin excepție de la prevederile alin. (1) lit. a) și b) și alin. (2), sesizările anonime sau cele în care nu sunt menționate datele de identificare a persoanei care formulează sesizarea, care se referă la cazuri de hărțuire pe criteriu de sex ori de hărțuire morală, sunt analizate de Comisia de Etică.

(7) În urma analizării sesizărilor prevăzute la alin. (6), dacă rezultă că acestea ar putea întruni elementele constitutive ale unei infracțiuni în condițiile prevăzute de legea penală, de hărțuire sexuală, agresiune sexuală sau folosirea abuzivă a funcției în scop sexual, Comisia de Etică va înștiința de îndată conducerea UBB pentru sesizarea organelor de urmărire penală.

Art. 33

Comisia de etică universitară a UBB garantează dreptul oricărei persoane de a beneficia de un tratament imparțial, echitabil și obiectiv.

Secțiunea a 4-a Organizarea și funcționarea Comisiei de Etică

Art. 34

(1) Comisia se întrunește ori de câte ori este nevoie, iar în cazul în care sunt depuse sesizări, se va întruni în termen de cel mult 5 zile de la înregistrarea acestora. Cvorumul și procedura de lucru ale comisiei se stabilesc de UBB prin regulamentul propriu.

(2) La prima ședință a comisiei, după constituire, membrii aleg prin vot un președinte. Conducerea Comisiei este asigurată de un președinte și doi vicepreședinți aleși prin vot secret, cu majoritate simplă, dintre membrii Comisiei, în prima ședință de după constituirea acesteia. După alegere, numirea în funcție se face prin decizie a Rectorului. În cazul în care, în urma votului, nu este ales președintele sau oricare dintre cei doi vicepreședinți, alegerile se amână pentru ședința următoare, funcția neocupată urmând a fi asigurată, cu titlu interimar, de membrul cu vechimea cea mai mare în învățământ/ cercetare, prin decizie a Rectorului.

(3) Sesizările și reclamațiile anonime nu sunt luate în considerare, cu excepția celor prevăzute la art. 32 alin. (6), care vizează cazuri de hărțuire pe criteriu de sex, hărțuire morală sau orice alt comportament abuziv și care sunt analizate conform dispozițiilor speciale aplicabile. Acestea pot constitui însă baza pentru investigații sistemice, instituționale.

(4) La ședințele comisiei pot participa diferite persoane în calitate de invitați, printre care și consilierul juridic al instituției.

Art. 35

Comisia cercetează existența abaterilor de la normele de etică și deontologie universitară și se pronunță în termen de maximum 45 de zile calendaristice de la primirea sesizării, prin hotărâre motivată în baza unui raport, care se comunică persoanei cercetate și persoanei care a formulat sesizarea. Termenul de 45 de zile nu este un termen de decădere din dreptul de a analiza sesizarea.

Art. 36

- (1) În cadrul procedurii de cercetare, membrii comisiei stabilesc modalitatea de lucru. Persoana cercetată este convocată în scris de către președintele comisiei, precizându-se obiectul, locul, data și ora întrevederii. Audierea se poate face în prezența unui avocat.
- (2) Neprezentarea persoanei cercetate la convocarea făcută, fără un motiv obiectiv, comunicat în scris, dă dreptul comisiei să continue analiza în vederea soluționării sesizării.
- (3) În cazul în care persoana față de care a fost făcută sesizarea recunoaște faptele care i-au fost imputate în sesizare, comisia poate lua o decizie pe baza sesizării și poziției scrise a părții reclamate.
- (4) Comisia poate convoca suplimentar, în vederea investigării cazului, orice altă persoană considerată a avea informații relevante. Prezența la audieri este obligatorie, iar neprezentarea nemotivată poate fi considerată abatere disciplinară pentru personalul UBB.
- (5) Membrii comisiei au obligația să analizeze cu obiectivitate, în mod imparțial, faptele sesizate. Orice membru are dreptul de a formula întrebări persoanelor audiate.
- (6) În cazul în care partea reclamantă sau partea reclamată solicită excluderea unui membru al comisiei de la judecarea și analizarea sesizării, din cauza unui conflict de interese, acestuia i se va permite sau i se va impune să se retragă de la investigarea sesizării/reclamației, în funcție de justetea solicitării. Comisia va decide prin vot, fără membrul vizat, cu privire la cererea de excludere a membrului. În cazul admiterii cererii, acesta nu va participa la analizarea acestui caz și nici la vot.
- (7) În caz de incompatibilitate sau conflict de interese, orice membru al comisiei de etică poate formula cerere de abținere.
- (8) Este interzisă exprimarea, în spațiul universitar sau în afara acestuia, a oricărei opinii cu privire la vinovăția persoanei cercetate anterior rezoluției finale de stabilire a existenței abaterii.
- (9) Sesizările cu privire la plagiat sunt analizate raportat la condițiile de legalitate în vigoare la momentul redactării tezei de doctorat care a stat la baza emiterii și acordării titlului de doctor, respectiv a diplomei de doctor, fără a putea reevalua fondul științific al tezei de doctorat.
- (10) Procedura de verificare se finalizează cu adoptarea unei hotărâri de admitere sau respingere care vizează fondul sesizării, motivată în fapt și în drept.

Art. 37

- (1) Persoana reclamată are dreptul de a cunoaște conținutul integral al dosarului. Conținutul dosarului este adus la cunoștința celui chemat în fața comisiei de către secretarul acesteia, pe bază de semnătură.

(2) Pentru apărarea sa, persoana reclamată are dreptul să ceară, în scris, sau să depună documente și informații suplimentare, precum și să propună martori, înainte de ședință sau în ședința în care a fost chemată.

(3) Comisia, prin vot, poate admite sau respinge cererea.

(4) Persoanele audiate pe timpul cercetării și care vor da declarații verbale în fața comisiei, declarații transcrise de către secretarul comisiei și semnate de acestea pe fiecare pagină (fizic sau electronic), vor fi înștiințate în timp util asupra datei și locului ședinței, prezența acestora fiind obligatorie.

(5) Martorii răspund la întrebările comisiei, iar după audiere aceștia părăsesc sala și nu au dreptul de a interveni pe parcursul ședinței în niciun fel.

Art. 38

(1) Dacă ulterior audierii persoanei reclamate/ reclamante/martorilor rezultă necesitatea completării dosarului cu noi probe, comisia poate amâna analiza sesizării pentru o altă ședință, luând măsuri pentru completarea dosarului.

(2) Membrii comisiei se retrag pentru deliberare și pentru adoptarea hotărârii în momentul în care președintele declară dezbaterile încheiate.

(3) În luarea hotărârii, comisia are în vedere documentele dosarului, caracterul și gravitatea faptei, împrejurările în care a fost săvârșită fapta și comportarea anterioară a celui în cauză.

(4) Fiecare membru al comisiei propune una din sancțiunile prevăzute de legislația în vigoare.

(5) Procesele-verbale ale comisiei se semnează de către toți membrii prezenți. Semnarea se poate efectua atât fizic, cât și electronic.

(6) Hotărârea comisiei semnată de președinte reprezintă un act administrativ și trebuie să cuprindă explicit în textul acesteia faptele care au condus la sancționarea persoanei vizate, temeiul legal, precum și considerentele pentru care comisia de etică universitară a înlăturat argumentele formulate de autorul sesizării. Hotărârea trebuie să fie redactată la data pronunțării.

(7) După luarea hotărârii, dosarul cauzei este prezentat pentru avizare consilierului juridic al UBB. Răspunderea juridică pentru hotărârile și activitatea comisiei revine UBB.

(8) În baza hotărârilor comisiei de etică universitară, UBB aplică sancțiuni personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, inclusiv cu funcție de conducere.

(9) Sancțiunile sunt puse în aplicare prin decizie a rectorului.

Art. 39

(1) Hotărârile comisiei se publică pe site-ul UBB, cu respectarea legislației privind datele cu caracter personal, prin anonimizarea, după caz, a:

- a) persoanei care a formulat sesizarea;
- b) persoanei reclamate, dacă aceasta depune o cerere expresă de anonimizare.

(2) Ședințele comisiei se pot înregistra, dacă există consimțământul tuturor participanților la ședință. Ședințele pot avea loc cu prezența fizică a tuturor membrilor, cu prezență online sau în format mixt (unii membrii prezenți fizic, alți membrii prezenți online), cu excepția membrilor care au formulat cerere de abținere sau care au fost excluși de la judecarea și analizarea sesizării din cauza unui conflict de interese conform art. 36 alin. (6).

Art. 40

Contestațiile la hotărârile de admitere sau respingere se pot formula în termen de 30 de zile de la comunicare și se pot depune, în funcție de obiect, la:

- a) Comisia Națională de Etică a Managementului Universitar;
- b) Comisia Națională de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare;
- c) Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării.

Art. 41

(1) În situația în care hotărârea comisiei de etică universitară nu este contestată în termenul prevăzut la art. 40, aceasta devine obligatoriu de îndeplinit pentru persoana cercetată și pentru instituția de învățământ superior.

(2) În termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă și obligatorie a hotărârii comisiei de etică universitară, aceasta este pusă în aplicare prin decizie a Rectorului UBB. Acest lucru se comunică părților implicate.

Secțiunea a 5-a Procedura în cazul plagiatului în cadrul tezelor de doctorat

Art. 42

(1) În situația în care comisia constată existența plagiatului în cadrul unei teze de doctorat se aplică, după caz, prevederile art. 172 alin. (8) - (11) din Legea învățământului superior nr. 199/2023, cu modificările și completările ulterioare.

(2) În situația în care comisia de etică universitară constată existența plagiatului în cadrul unei teze de doctorat și hotărârea nu a fost contestată în termenul prevăzut la art. 172 (5) din Legea 199/2023 sau în situația în care CNATDCU constată existența plagiatului în cadrul unei teze de doctorat ori nu a fost formulată o acțiune conform art. 172 (6) din Legea nr. 199/2023 în

termen de 10 zile de la data comunicării deciziei CNADTCU, aceasta este comunicată rectorului, care, în termen de maximum 30 de zile, dispune revocarea diplomei de doctor, pentru diplomele acordate de UBB, dacă diploma de doctor nu a intrat în circuitul civil și nu a născut drepturi subiective garantate de lege. În aceeași situație, dacă titlul de doctor a fost confirmat prin ordin al ministrului, hotărârea este comunicată ministrului educației. Ministrul educației, în termen de maximum 30 de zile, dispune revocarea ordinului ministrului de confirmare a titlului de doctor, dacă nu a intrat în circuitul civil și nu a născut drepturi subiective garantate de lege

(3) Dacă diploma de doctor a intrat în circuitul civil și a născut drepturi subiective garantate de lege, hotărârea este comunicată rectorului care, în termen de maximum 30 de zile, are obligația de a formula acțiune în contencios administrativ în vederea anulării diplomei de doctor pentru diplomele acordate de UBB. În aceeași situație, hotărârea este comunicată ministrului educației, dacă titlul de doctor a fost confirmat prin ordin al ministrului.

(4) În cazul revocării sau anulării diplomei de doctor, în termen de 30 de zile, UBB va face modificările în platforma RUNIDAS și în platforma de administrare a tezelor de doctorat gestionată de UEFISCDI.

VI. Subcomisia de etica cercetării

Art. 43

(1) În cadrul comisiei de etică funcționează o subcomisie dedicată eticii cercetării.

(2) Aceasta urmărește implementarea politicilor de etică în cercetare, în conformitate cu reglementările eticii cercetării științifice, care trebuie să acopere următoarele aspecte: publicarea și autoratul, respectarea demnității participanților la cercetare, respectarea normelor de etică a cercetării desfășurate pe subiecți umani, a experimentelor care vizează animale, precum și alte norme de bioetică, gestionarea datelor de cercetare, colaborarea, conflictele de interese, fraudă, asigurarea unor medii eficiente de cercetare, precum și prevenirea prejudiciului în cercetare și inovare.

(3) Studenții au un reprezentant în subcomisia dedicată eticii cercetării, desemnat cu precădere din rândul doctoranzilor sau masteranzilor, ales de către studenții din Comisia de Etică.

VII. Ombudsmanul universitar

Art. 44

(1) Ombudsmanul universitar este un organism intern al UBB care activează pe baza principiilor confidențialității, imparțialității și independenței, fiind un sprijin informal pentru toți membrii comunității academice, conform Codului etic al UBB și al Ghidului pentru combaterea discriminării în UBB.

(2) Ombudsmanul universitar discută cu membrii comunității UBB fără prejudecăți și într-un mod obiectiv, nu muștră și nu pedepsește. Ombudsmanul universitar este imparțial, funcționând ca un facilitator sau mediator neutru, fără să devină avocat al unei părți. Ombudsman-ului universitar i se aplică în mod corespunzător regimul conflictelor de interese.

(3) Ombudsmanul activează independent de conducerea UBB și de alte autorități administrative. El/ea nu are nicio autoritate de a lua decizii administrative cu forță obligatorie.

(4) Ombudsmanul și secretariatul Ombudsmanului sunt obligați să păstreze confidențialitatea înregistrărilor, contactelor și a comunicării și nu au nicio obligație de divulgare a acestora către nicio altă entitate.

(5) Documentele pot fi transmise numai cu acordul expres al părților în cauză. Singura excepție de la promisiunea de confidențialitate este pentru cazurile care implică risc iminent de vătămare corporală pentru sine sau pentru alții.

(6) Ombudsmanul universitar poate face recomandări, organiza și participa la discuții din oficiu, mediază litigiile și poate ajuta la găsirea de soluții constructive. Ombudsmanul universității poate face recomandări care, nefiind obligatorii, ci doar facultative, nu pot fi contestate și nu pot fi transmise altor autorități.

(7) Ombudsmanul universitar intervine în medierea conflictelor cât de curând posibil, după ce este sesizat.

(8) Sesizările este recomandabil fie realizate în maxim 30 de zile de la incident, pentru a se asigura o intervenție promptă și eficientă. Se poate apela la Ombudsmanul Universității atunci când nu este clar cine are competența de soluționare a unui conflict sau ca ultimă soluție atunci când au epuizat toate celelalte căi. Ombudsmanul Universității poate să răspundă și la simple întrebări sau să identifice alte persoane care pot oferi răspunsuri cu privire la aspectele semnalate.

(9) Ombudsmanul universitar are obligația de a asculta persoana cu atenție și de a o ajuta să analizeze situația, poate ajuta la identificarea unei liste de opțiuni și clarifica anumite politici și proceduri interne, poate sprijini cu mijloace eficiente persoana în cauză pentru a face față conflictului și pentru a-și crește abilitățile în gestionarea conversațiilor sau situațiilor dificile.

(10) Ombudsmanul universitar al UBB subscrie la Codul de etică și deontologie profesională al UBB, la Codul de etică și standarde de practică al Asociației Internaționale a Ombudsmanilor (IOA) și la standardele Rețelei Europene a Ombudsmanilor în Învățământul Superior (ENOHE).

(11) Rectorul UBB numește prin decizie Ombudsmanul universitar pentru un mandat de 4 ani corespunzător mandatului Comisiei de etică, în baza propunerii consiliului de administrație și a avizului dat de senatul universitar. Ombudsmanul poate fi o persoană cu prestigiu

profesional recunoscut în țară și străinătate, care nu deține funcția de rector, președinte al senatului, prorector, decan, prodecan, director general administrativ, director general adjunct administrativ și nu a încălcat normele de etică și deontologie universitară.

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 45

În cazul în care faptele săvârșite întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni sunt sesizate organele de urmărire penală competente, în condițiile legii.

Art. 46

În activitatea didactică și de cercetare universitară, normele de etică și deontologie obligă personalul didactic și de cercetare să aibă o conduită conform căreia să pună în aplicare și sancțiunile stabilite de Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării, denumit în continuare CNECSDTI, nerespectarea acestora reprezentând abatere disciplinară.

Art. 47

Prezentul Cod intră în vigoare la data aprobării sale de către Senatul universitar. La aceeași dată se abrogă orice dispoziții contrare conținute în reglementări ale Universității.